

pnistra ratne mornarice, da se pokori njegovim odredbama, odgovorio je da od prolustavnog ministarstva ne prima nikakvih naredba. Mornarica je protiv volje Sultana otišla iz Carigrada u San Stefano.

Mladoturski navaljuju na Carigrad. Mladoturska je vojska ušla u noći 23. tek. mj. u Carigrad. U 3 sata počelo pucanje topova i mitraljeza. Svi su mostovi zaposednuti Brodovima je zabranjeno da pristanu. Nitko se ne usuđuje na ulicu. Glasa se, da se straža u Jildisu hrabro opire. Od 8 sati u jutro glavnim je objektom borbe vojarna usred grada. Do sada imade mnogo stotina mrtvih i ranjenih. Mladoturske čete ponudile su vojnicima u vojarnama Taškiza i Maškaza u blizini Jildisa pardon, no vojnici su ga odклонили, te smjesta udarili na macedonske čete. Razvila se je veoma ljuta bitka. Na objema stranama bilo je velikih gubitaka. Momčad u vojarnama međutim ne ču moći da dugo odoljeva vatri topova i pušanih stotina. U vojarnama se nalazi skupno 5 bataljuna. Dva ljubopitna prolaznika među njima jedan Englez, slučajno su usmrćeni. U 8 sati u jutro započelo bombardovanje Jildiza. Posada se upravo očajno brani. Imade velik broj ranjenih i mrtvih. Sultan se nalazi u palači, dok su carski princevi još svi pravodobno pobjegli.

Iz hrvatskih zemalja.

Žigice za hrv. parobrodarsko društvo. Već od dulje vremena došlo se na zamisao, da se „Hrvat. Parobrodarskom Druztvu u Senju“, koje je netom navršilo svoju 50-godišnjicu obilježavanja borbe i samopriepora — privede još koji stalni godišnji dohodak. Odlučilo se stoga u sporazumu sa ravnateljstvom predati u promet u ovom mjesecu žigice u korist istoga društva. Žigice biti će zajamčene i vrste uz umjerene cijene. Narod kupujući ove žigice izišnuć će bezbroj tuđinskih i osjegurati će „Hrvat. Parobrodarstvu“ trajni godišnji prihod, koji će izjednačiti dugotrajnu i pogubnu utakmicu za domaći kapital; bude li se pako jedared iz zemaljskih sredstava odredila ovom druztvu dolična subvencija, kakovu uživaju sva ostala parobrodarska društva ciele monarkije, tada će „Hrvatsko parobrodarsko Druztvo“ rado ustupiti sv svoj prihod od razprodaje žigica zaslužnoj družbi sv. Ćirila i Metoda za Istru ili pako po međusobnom ugovoru kojoj drugoj kulturnoj svrsi hrvatskoga naroda. Žigice nose svoju etiketu sa sidrom i geslo: „Svak' po svojoj snazi, parobrodarstvo podpomazi.“ Da se ove žigice svuda preporučie i na nje nalozu stave, moli Milan Gremer, Glavna naklada i skladište žigica „Hrvat. Parobrod. društva“ Senj.

Akademici iz Dalmacije o jezičnom pitanju. U dvorani „Janjeta“ u Zagrebu sastala se hrvatska akademska omladina iz Dalmacije, kojoj se je pridružilo i nekoliko akademiciara iz Istre. Predsjedao je drug Bego. Nakon što se pretresose sva gledišta, koja se na ovo pitanje odnose, zaključeno je, da se dalmatinskom predstavništvu u Beču odašalje brzojav i da se istodobno sastavi rezolucija, koja glasi:

„Hrvatska i srbska akademska omladina iz Dalmacije u Zagrebu, obzirom na pregovore koji se vode u Beču, 1. prosjeduje protiv poziva gg. dr. Zilota i Krekicha na pregovore, jer zemlja od 3 po sto talijanskoga elementa ne reprezentira nikakovu narodnu manjinu; 2. zahtieva da se kod uredjenja jezičnog pitanja hrvatskom ili srbskom jeziku dade izključivo gospodujuće mjesto; 3. Istodobno prosjeduje, da se ovo pitanje zavlači i upotrebljuju stanovite presije, kad se znae, da je u to u pitanju dalmatinski sabor jedino kompetentan.

Nagradjivanje frankovaca. Kako zagrebački listovi javljaju, barun Rauch je odredio, da se sveučilištnomu profesoru Kršnjaviu osim svih ostalih beriva izplaćuje još osobni doplatak od 2400 kruna godišnje. To je sasma u stilu današnjeg režima a i u smislu saveza baruna Raucha sa dr. Frankom. Režim, koji upravlja zemljom pod geslom pogodnosti pojedincima, izkazuje svoju zahvalnost opoziciji, koja ga podupire svim silama. Barem neće trebati „Matica Hrvatska“ da daje dalnje predujnovite profesoru Kršnjavome.

Gradski izbori u Ljubljani. Prošloga utorka obavljani su gradski izbori u Ljubljani za III. izbornočstvo. Pobjedila je narodna stranka, čiji su kandidati dobili puno više glasova, nego social-demokratski. Dobio je Pavšek 835, Bergant 847 i Primožič 727 glasova. Socialiste su dobili: Kristan 260, Milnar 248 i Vilhar 248 glasova.

Nova željeznica u Hrvatskoj. Ministar trgovine izdao je tvrdki Gfrerer, Schoch i Grossmann dovolu za predradnje nove željezničke pruge iz Križevaca preko Belovara u Viroviticu i Barč i to kroz stanice: Brezovac, Pavljani novi, Korneovo malo, Galovac, Obrovica, He-

vinac, Medjurača, Pločica stara, Sasovac, Orlovac, Pločica nova, Mala Trnovica, Velika Trnovica, Ladislav, Trnava-Hercegovac, Palešnik, Zdenčar, Tomašica, Kajana, Hrasovac, Marinoseo i Medjurječ a odavle do Velikih Zdenaca.

Na c. kr. trgovačkoj školi u Spjtu morao bi ipak vladati neki red kao i na drugim zavodima u pokrajini. Ali to nije tako. O iznimkama na toj školi, koje se kose i sa zdravim razumom i zdravom pedagogijom, dala bi se napisati čitava knjiga. Jedna od zadnjih je sljedeća: Drugi tečaj imade školu izjutra od 7 ura pa unapried, dočim prvi i pripralni tečaj od 8 pa unapried. Ne znamo zašto je ta blagodati upravo drugom tečaju u kojemu g. upravitelj imade uvijek prvi sat? Kako se to dade opravdati? Ako li se dade to opravdati ma sa kojeg bilo gledišta, ne dade se ipak sa pedagoškog. Djeci ta razlika ne ide u glavu, pa jedni drže da su obterećeni, a drugi opet, da su zapostavljeni. U samoj školi vlada nered: jedni ulaze prije, a drugi poslie, a tako je i kod izlaza. Uslied toga u školi i djačka komentiranja, nezadovoljstva i t. d., a sve to odvraća učienike od njihovog glavnog cilja. Ako g. upravitelj može tu sve činiti što ga je volja, došlo je; u obratnom slučaju nek se pobrine za red tko je pozvan i to energično. Već bi bilo i vrijeme, da se na toj školi srede nesredjeni i nesnosni odnošaji.

Za ublaženje vinske krize. „Smotra“ javlja: Zaglavci prihvaćeni na konferenciji 29. prosinca 1908. kod c. k. namjestništva u Zadru glede ublaženja zastaja u vinskoj trgovini, potakli su ministarstvo trgovine, da naredi pomorskoj vladi u Trstu, da uzastojši, kako bi parobrodarska društva „Austrijski Lloyd“, „Dalmatia“, „Ragusa“ i „Združeno austrijsko parobrodarsko dioničko društvo u Trstu“ potrebito im vino i slane srdele po mogućnosti dobavljalo iz Dalmacije. Na ovo se osobito upozorjuju naši trgovci uputom, da nastoje stupiti u pregovore s pomenutim druztvima i da im svoje ponude dostave. Ne treba ni kazati, da je u interesu samih zanimanika, primjerenim cenama i dobrom vrsti robe omogućiti ovim druztvima, da se odazovu pozivu ministarstva trgovine.

Iz grada i okolice.

Mješovito povjerenstvo za uredjenje novih školskih okoliša sastalo se je u subotu popodne, te nakon svestranog pretresanja predmeta ustanovilo je novim okolišima najpodesnije granice i opredielilo im nazive. Pri tome uzeta je u obzir u prvom redu razdioba samog grada i udaljenost pojedinih mu dijelova od zgrada, gdje su smještene pučke škole, a u drugom redu obstojeća pomješća istih, na koja se takodjer moralo imat obzira, da se izbjegne prenatrpanosti djece. Utanačena podjela sigurno je najbolja, što se mogla izvesti.

U „Hrvat. Sokolu“ pjevački je muzki zbor započeo s redovitim poukom, koja se obavlja ponedjeljkom, sriedom i subotom na večer. Odaziv je krasan, a volja i mar upisanih za pjevanje velik. Gosp. učitelj M. Melihar zgodnom metodom i zamjermom zauzetnošću već unapried zajamčuje krasan uspjeh.

Tečaj za analfabe (nepismene) uveden je u našem „Hrv. Sokolu“. Sinoć je bilo prvo poučavanje, na koje je pristupio liep broj polaznika. Poučava se po Anderličevoj metodi tri put sedmično. Prvi tečaj pouke preuzeo je pučki učitelj, član sokol. uprave brat Krešimir Novak, a drugi će tečaj preuzet pučki učitelj, član sokol. uprave brat Josip Karadžiole. Svaki tečaj traje od prilike mjesec dana, a kad svršil obavlja se odmah upis novih polaznika. Radi koristi ovakog poučavanja, očekivat je, da će svakim tečajem broj prijavljenika sve to veći, pa je baš za to uprava Sokola na korist društvenih članova i mladeži odredila, da se ovi tečajevi redovito drže preko ciele godine. Vrlo pohvalno! Bilo u dobrim časa!

G. R. Nicoletti, umir. dvor. savjetnika i obitelj mu, snašla je prošle sedmice teška nesreća brzom smrću njegova trinaestgodišnjeg sina Ecija. U nedjelju popodne bio mu je krasan sprovod uz veliko saučeeće građanstva i činovništva. Pokojniku lahka zemlja, a obitelji i svojiti naše saučeeće!

Izletnici. Na 9. svibnja prispijet će u Šibenik članovi bečkog občinskog vieća, koji će iz San Pelagija krenut da proputuju Dalmacijom i Bosnom-Hercegovinom.

„Ub. Domu“ udielila je častna obitelj Nicoletti K 50, da počasti uspomenu svog milog Ecija. — Uprava „Ub. Doma“ najsmjernije zahvaljuje na daru.

Kazalište. U subotu večer pjevala se „Traviata“. Bila je počastna večer gdje Margharite Comida, koja je nakon drugog čina liepo odpjevala ariju o alemju iz „Fausta“, tako da je morala uz obćenito odobravanje i

pljeskanje ponoviti. U nedjelju davao se „Trovatore“, u ponedjeljak bio je odmor, a sinoć opet „Trovatore“ uvijek jednakim uspjehom. — Večeras je opet „Traviata“, a počastna je večer mladog, darovitog tenora Schipe, koji će nakon drugog čina pjevat ariju iz „Favorite“: „spirto gentil...“

Brzojavni ured dobiva ovih dana novih aparata i novih sila. Za smještaj tih novih aparata, imenito stroja po sustavu Hugesy, nalaze se ovdje već koji dan vještaci.

Nadjeno. U prošli četvrtak djevočica Gioconda Salvaro Cherubinova našla je u gradu novčarka sa unutra K 10, koju je predala u redarstveni ured na daljnju raspoložbu. Pozivlje se onog, ko ju je izgubio, neka pristupi u isti ured, gdje će mu, kad novčarku točno izkaže, biti izručena.

Varalice. Upozoruje se pučanstvo na njeke varalice, što se nalaze u Rusiji, i koji na način španjolskih varalica traže da izmame od nekih novaca sa svakovrstnim lažljivim obećanjima.

Hrvatska tiskara (Dr. Krslelj i dr.)
Vlastnik, izdavaatelj i odgovorni urednik Josip Drezga.

Na prodaju ima kod potpisanog 15 bačava englezke

modre galice

uz cieniu od 50 K po 100 kigr. franko Šibenik.

Josip Tarle,
Šibenik (Dalmacija).

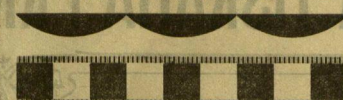

Traži se **jedan pekar**

za svoj ili gospodarev račun ponude uputiti: jedina pekarna u Promini (Dalmacija).

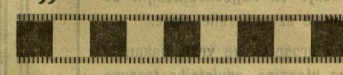

Prodaje se 10-15 vagona kukuruza vrste „Rudmaisa i „Grobmaisa“ uz vrlo jeftinije cijene nego što danas zapada. — Tko želi kupiti, neka se obrati uredništvu. 4-4

Oglašujte

„Hrvat. Rieči“

Zubari

J. M. Veža D. D. S.

Mario Veža

iz Budimpešte izvršuju sveukupne zubarske radje po najmodernijem sistemu. Porcelan blombe, zubi sa i bez nebca. — Stanuju u kući kavane „Miramar“ II. kat. Ordinira se od 9 do 12 i od 3 do 5 s. posl. podne.

Novi Brijacki Salon
Glavna ulica - ШИБЕНИК - Glavna ulica

Uredjen najmodernije — providjen najhigijeničnijim, najsvršenijim spravam
Bogat izborom najfinijih parfima i inih kosmetika 16-16

Osoblje najudvornije -- Posluga uredna
Čistoća uzorna
Preporuča se p. u. občinstvu.

Restauracija „Sidru“
prvog reda
ŠIBENIK, ulica sv. Ivana ŠIBENIK.

Čast mi je obznaniiti cijeneno občinstvo, da se u mojem lokalu toče izabrana vina, kao: dalmatinsko, istrijansko, bielo, desert, refesco i t. d., te dobro poznato pivo Sarajevsko. ---
Kuhinja je domaća prve vrsti, koja je obskrbljena u svako doba toplim i mrlzim jelom. ---
Objed I. reda K 1; II. reda 72 fil.
Naznačiti mi je osobito, da se moja jela priugotavljaju samo sa naravnom masi.
Preporučuje se veeleštovanjem
Strika Antun.
20-52

Restauracija „Sidru“
prvog reda
ŠIBENIK, ulica sv. Ivana ŠIBENIK.

ŠIRITE
„HRVATSKU RIEČ“!

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA - PODRUŽNICA - ŠIBENIK.

BANKOVNI ODJEL

prima uložke na knjižice u konto korentu u ček prometu; eskomptuje mjenice, financira trgovačke poslove, obavlja inkaso, pohranjuje i upravlja vrijednima. Devize se preuzimaju najkulantnije. Izplate na svim mjestima tu i inozemstva obavljaju se brzo i uz povoljne uvjete.

DIONIČKA GJAVNICA K 1,000.000

Pričuvna zaklada K 100.000
Centralna Dubrovnik - - - - -
- - Podružnica u Splitu i Zadru.
Priskrbljuje zajmove uz amortizaciju kotarima, občinama i javnim korporacijama.

MJENJAČNICA

kupuje i prodaje državne papire, razteretnice, založnice, srečke, valute, kupone. Prodaja srečaka na obročno odplaćivanje. Osiguranje proti gubitku kod zdriebanja. Revizija srečaka i vrijednostuih papira besplatno. Unovčenje kupona bez odbitka.

ZALAGAONICA

daje zajmove na ručne zaloge, zlatne i srebrne predmete, drago kamenje i t. d. uz najkulantnije uvjete.

27-52

JADRANSKA BANKA U TRSTU

Bankovne prostorije u ulici Cassa di risparmio, Br. 5.
Vlaštita zgrada.

Obavlja sve bankovne i mjenične poslove eskomptuje mjenice, daje predujmove na vrijednostne papire, kao i na robu ležeću u javnim skladištima.

Kupuje i prodaje vrijednostne papire, svake vrsti, devize, inozemni zlatni i srebrni novac, te

banknote i unovčuje kupovne i izdriebane papire uz najpovoljnije uvjete.

Izdaje doznake na sva glavniya tržišta monarhije i inozemstva, te otvara vjeresije uz izprave (dokumnte) ukrcavanja.

Prima novac na štedioničke knjižice u tekući i giro račun.

Obavlja sve burzovne naloge najbrže i najsavjestnije uz vrlo umjerene uvjete.

Posreduje i konvertira hipoteke kod prvih hipotekarnih zavoda uz najniže uvjete. 30-52

Obskrbu

zadnjih dječjih, djevojačkih, gospodinskih i gospodskih moda pruža:

Grazer Kaufhaus — (Graz),
Jakominiplatz 14. (u vlastitoj kući.)

Najizvrstnija dobavna vrela
za konfekciju, rubeninu i platno, petljanu robu i cipela rukom izradjenih.

Ilustrirani cilenici badava i franko.
2-4

Hrvati i Hrvatice!
pomožite Družbu
Sv. Ćirila i Metoda

CROATIA

OSIGURAVAJUĆA ZADRUGA U ZAGREBU.
UTEMELJENA GODINE 1884.

CENTRALA: Zagreb, Zrinjski trg, Berislavićeva ulica br. 2.
PODRUŽNICE I GLAVNA ZASTUPSTVA: Osek, Sarajevo, Spljet i Trst.

Ova zadruga stoji pod okriljem i nadzorom občine slobodnog i kr. glavnoga grada Zagreba, te prima uz povoljne uvjete slijedeće vrsti osiguranja

I. Na ljudski život:

1. a) osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti;
- b) osiguranje miraza;
- c) osiguranja životnih renta.

2. Osiguranja mirovina, nemoćnina, udovnina i odgojnina sa i bez liečničke pregledbe.

III. Protiv štete od požara:

1. Osiguranja za druga (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica).
2. Osiguranja pokretnina (pokućstva, dućanske robe, gospodarskih strojeva, blaga i t. d.).
3. Osiguranja poljskih plodina (žita, siena i t. d.).

III. Osiguranja staklenih ploča protiv razlupanja.

Zadružna imovina u svim odeljima iznosi: K 1,410.816.28
Od toga jamčevne zaklade: K 1,000.000.00
Godišnji prihod premije s pristojbama preko: K 820.000.00
Izplaćene odštete: K 2,619.582.36

Za Dalmaciju pobliže obaviesti daje: Glavno Povjereništvo i Nadzorništvo „Croatia“ u Spljetu. Poslovnica u Spljetu, ulica Do Sud br. 356.

PUTNICI PRIMAJU SE UZ POVOLJNE UVJETE. 30-52

Jedini je domaći osiguravajući zavod!

Jedini je domaći osiguravajući zavod!

HRVATSKA TISKARA I KNJIGOVEŽNICA - ŠIBENIK.

TISKARA

Obskrbljena je sa najmodernijim i najsavršenijim strojevima, te prima sve u štamparsku struku zasjecajuće radnje od najjednostavnijih do s najfinijim ukrasima izradjenih, a sve uz umjerene cijene.

Izradjuje svakovrstne radnje kao: Knjige i brošure, sve vrsti tiskanica za občinske, župne i druge urede, seoske blagajne, odvijetnike trgovce itd. itd., te moderne posjetnice, zaručne i vjenčane objave, pozive na zabavu plesne redove, osmrtnice itd. itd.

KNJIGOVEŽNICA

obskrbljena je sa strojem za pozlaćivanje i sa najnovijim slovima, te izvršuje sve knjigoveške radnje sa tiskom u bojama, posrebljenim i pozlaćenim, a prima naručbe za izradbu raznih galanterijskih predmeta, kutija, okvira itd. itd.

Preporuča za to svoje proizvode slavnom občinstvu, a napose trgovcima, zavodima i društvima.

Jedina hrv. tvornica voštanih sveća VI. Kulića u Šibeniku